

УДК 347.781.51

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВЕБ-СТОРІНКИ

Л. Тарасенко

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, 79000, Львів, Україна,
e-mail: tarasenkoleo@gmail.com*

Досліджено проблемні питання щодо правового режиму веб-сторінки. Проаналізовано чинне законодавство щодо правового регулювання цих відносин, правила користування обліковими записами на окремих веб-сайтах та відповідну судову практику, в якій використано веб-сторінки як доказ у цивільному чи господарському процесі. Виявлено, що Інтернет-сайт як об'єкт інтелектуальної власності є складним явищем, яке містить у собі елементи різних правових понять права інтелектуальної власності. Це обумовлено тим, що веб-сайт складається з веб-сторінок, власник веб-сайту (реєстрант) не завжди є власником веб-сторінки. Зроблено висновки про те, що володіння обліковим записом, яке дає змогу самостійно, незалежно від власника веб-сайту, розміщувати інформацію на веб-сторінці та управляти нею, породжує у цієї особи відповідні права та обов'язки. Обґрунтовано, що для встановлення достовірності інформації, яка міститься на роздруковці веб-сторінки, суд може самостійно (за потреби можна скористатися допомогою спеціаліста) оглянути зміст певної веб-сторінки, дослідити інформацію, яка на ній міститься.

Ключові слова: Інтернет, веб-сайт, суд, веб-сторінка, обліковий запис.

Загальний доступ користувачів до мережі Інтернет відображає можливість кожної особи вільно користуватися веб-сайтами, їх інформаційним наповненням, без встановлення відповідних обмежень – залежно від віку, країни перебування тощо. Доступ до Інтернету не потребує отримання спеціального погодження ні від органів влади, ні від приватних компаній, які відповідають за функціонування адресного простору мережі. Однак існують винятки, зокрема, доступ до окремих сайтів може бути заблоковано користувачам певного регіону (або країни).

Інтернет-сайт як об'єкт інтелектуальної власності є складним явищем, яке містить у собі елементи різних правових понять права інтелектуальної власності. Крім поняття «Інтернет-сайт», у науковій літературі та в чинному законодавстві вживається ще поняття «веб-сайт», «веб-сторінка». Веб-сайт (сукупність веб-сторінок) як об'єкт права потребує інтелектуальної творчої праці для створення та належного функціонування. Інтернет-сайт (як і веб-сторінки) не існує поза межами Інтернету. Інформаційне наповнення Інтернет-сайту зазвичай є інтелектуальною власністю певної особи, та фіксується на конкретних веб-сторінках. На веб-сайті можуть бути розміщені об'єкти авторського права (тексти, малюнки, музичні твори тощо), суміжних прав (фонограми, відеограми тощо), об'єкти патентного права (наприклад, зображення промислового зразка), засоби індивідуалізації (комерційне найменування, зображення знаку для товарів і послуг) тощо. У більшості випадків на веб-сайтах розміщують саме об'єкти авторського права, бо переважно веб-сторінки – це текстова інформація. У зв'язку з цим виникає багато питань, які потребують вирішення, зокрема, це правильне визначення суб'єкта, який повинен відповідати за позовом про порушення авторських прав, що має місце на окремій веб-сторінці, це правильне «оформлення» роздруківки веб-сторінки для використання її як доказу в суді тощо. Судова практика є неоднозначною щодо вирішення цих питань, оскільки правове регулювання цих відносин майже відсутнє і потребує значного вдосконалення.

Правовий режим веб-сторінки як частини Інтернет-сайту мало висвітлено у науковій літературі. В окремих підручниках з ІТ права, права інтелектуальної власності порушено питання про її правову природу [6, с. 317; 8, с. 192; 18, с. 36]. У фахових періодичних виданнях автори здебільшого аналізують лише окремі аспекти, пов'язані з використанням веб-сторінки у судовому провадженні [1, 2, 5, 7, 17]. На рівні дисертаційних досліджень заслуговує на увагу робота В. С. Гури, але вона стосувалася цивільно-правової охорони веб-сайту загалом [9], тому веб-сторінка як об'єкт права є недостатньо повно дослідженою. Відтак пропонується тема наукового дослідження, що викладена у цій статті, є актуальною для подальшого аналізу.

Цілями статті є характеристика веб-сторінки як об'єкта права, визначення співвідношення між поняттями «веб-сайт» і «веб-сторінка», з'ясування їх правового режиму, характеристика способів використання веб-сторінки як доказу в судових провадженнях, обґрунтування пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання цих відносин.

Веб-сайт складається з веб-сторінок. Власник веб-сайту (реєстрант) не завжди є власником веб-сторінки. Зокрема власник веб-сайту не є власником веб-сторінки, якщо останній володіє обліковим записом, що дає йому змогу самостійно, незалежно від власника веб-сайту, розміщувати інформацію на веб-сторінці та управляти нею (ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права»). Такий підхід також є цілком виправданим, оскільки нерідко користувачі веб-ресурсів мають технічну можливість самостійно наповнювати контент (інформацією) певний веб-сайт, власниками якого вони не є.

Прикладом може бути обліковий запис у соціальних мережах, на веб-порталах, завдяки чому користувач самостійно формує інформаційну складову свого облікового запису, виставляючи на загал ту інформацію, яку вважає за необхідне. Окрім цього, норма є важливою з огляду на потенційний суб'єктний склад спору, що може виникнути у разі порушення цієї особою авторських або суміжних прав. У такому разі саме власник веб-сторінки повинен бути відповідачем у такій категорії справ.

Для відповіді на питання, чи повинен власник веб-сайту (реєстрант доменного імені) відповідати за порушення авторських прав, що відбулося на його веб-сайті, доцільно провести аналогію зі суб'єктним складом розгляду справ, пов'язаних з порушенням авторських прав у друкованих ЗМІ, різних виданнях. Окрім автора публікації, відповідачем є ще й видавець. З Постанови Пленуму ВСУ «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав» від 4 червня 2010 року вбачається, що належним відповідачем у справі про захист авторського права є особа, яка своїми діями порушила особисті немайнові чи майнові права суб'єктів авторського права.

У Постанові Пленуму прямо вказано, що при вирішенні відповідних спорів суд повинен установити, чи перебуває веб-сайт та розміщена на ньому інформація в розпорядженні особи, якій пред'явлено позовні вимоги, а також чим підтверджується факт порушення нею авторського права. Дані про власника веб-сайту можуть бути витребувані відповідно до процесуального законодавства в адміністратора системи реєстрації та обліку доменних назв та адреси українського сегмента мережі Інтернет (п. 31 Постанови).

Такий же підхід відображений і в постанові Пленуму Вищого господарського суду (далі – ВГС) України від 17 жовтня 2012 року «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Однак

ВГС України доповнив цю позицію таким твердженням: власників сайту, на якому було розміщено твори без надання дозволів згідно зі законом, визнають порушниками авторського права. Вважаємо категоричність такої позиції досить спірною, оскільки, по-перше, ВГС України не законодавець, щоб встановлювати такі приписи, по-друге, це правило не завжди може бути застосоване на практиці, оскільки розвиток Інтернет-відносин спричиняє появу різних видів веб-сайтів, які за своєю технічною сутністю надають можливість користувачам самостійно розміщувати на таких сайтах об'єкти авторських або суміжних прав, об'єкти патентного права тощо.

Прикладом є популярні соціальні мережі (Facebook, зокрема), сервіси від компанії Google (YouTube, зокрема) та інші, в межах яких Інтернет-користувачі вправі поширювати власний контент (інформацію, яка містить об'єкти права інтелектуальної власності). У такому разі ці веб-сайти декларують, що саме користувач є відповідальним за порушення прав інтелектуальної власності, але водночас пропонують механізм припинення такого порушення. Наприклад, YouTube містить можливість надсилання сповіщення про порушення авторських прав, яке розглядає адміністрація веб-сайту й у разі підставності зумовлює видалення відповідного відео [19]. Але такі популярні веб-сайти Facebook і YouTube (які після Google посідають друге і третє місце) зареєстровані не в Україні і відповідно не підпадають під дію національного законодавства України (та роз'яснень вищих судових інстанцій).

Тому судова практика, на нашу думку, у більшості випадків сформувалася правильно у цій категорії справ. Зокрема, суди констатують, що відповідач розмістив на веб-сайті YouTube певний об'єкт авторського права й у разі відсутності дозволу суб'єкта майнових прав на цей об'єкт, суди задовольняють позови. Відповідачів зобов'язують припинити використання аудіовізуальних творів, майнові авторські права на які належать позивачу, шляхом розміщення їх на сайті Youtube.com у відповідних відеороликах та/або зобов'язують видалити зі сайту Youtube.com такі відеоролики [11, 15, 16]. Власник веб-сайту YouTube взагалі не залучається до участі у таких справах. Уважаємо таку судову практику правильною, оскільки у цьому випадку YouTube не вчиняє протиправних дій щодо розміщення об'єктів авторського права та суміжних прав.

Як стверджує Ю. С. Атаманова, за таких умов (керуючись позиціями вищих судових інстанцій про відповідальність власника веб-сайту) формується презумпція вини власника сайту, який створює умови для розміщення інформації на ньому, встановлює вимоги зі завантаження та безпосередньо контролює цей процес [1, с. 7]. Вважаємо, що думка заслуговує на увагу, оскільки у багатьох випадках власник веб-сайту має можливість контролювати зміст інформації, яка міститься на належному йому сайті. Але це правило не можна вважати єдино правильним, зважаючи на види веб-сайтів, які існують.

Переконані, що варто розмежовувати власника веб-сайту та власника веб-сторінки, які можуть як збігатися, так і не збігатися. Окрім того, у цих відносинах може брати участь особа, яка розмістила контент. Питання відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності доцільно розглядати, зважаючи на конкретні обставини справи. Для цього варто з'ясувати, в чому полягають протиправні дії власника веб-сайту (веб-сторінки), і лише у разі доведення його вини та протиправності таких дій він може бути відповідачем/співвідповідачем у таких судових справах.

Складовою частиною веб-сайту є веб-сторінка. У п. 46 Постанови Пленуму ВГС України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із

захистом прав інтелектуальної власності» від 17 жовтня 2012 року вказано, що веб-сторінки з огляду на положення частини першої статті 5 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» є електронними документами, які не можуть бути доставлені в суд. Веб-сторінки можуть містити відомості про обставини, які мають значення для справи. Тому, керуючись процесуальним законодавством, суд з урахуванням конкретних обставин справи не позбавлений права провести огляд та дослідження цих доказів у місці їх знаходження з фіксацією відповідних процесуальних дій у протоколі, який повинен відповідати вимогам статті 81-1 ГПК України.

Спірною видається позиція ВГС України, що роздруківки Інтернет-сторінок (web-сторінок) самі по собі не можуть бути доказом у справі. Допустимість такого засобу доказування як роздруківка веб-сторінки треба визначати з урахуванням обставин конкретної справи, у сукупності з іншими доказами. Водночас у судовій практиці трапляються різні рішення щодо оцінювання такого доказу.

Зокрема, у справі за позовом ПАТ «Комерційний банк «ПриватБанк» до Особи 1 про стягнення заборгованості за кредитним договором суд вказав, що роздруківка скріншоту веб-сторінки зі зображенням відповідачки з отриманою карткою не є належним та допустимим доказом укладення між сторонами договору та його умов [13]. При цьому мотивації такого висновку у рішенні суду немає. Суд не аналізував усі подані сторонами докази у взаємозв'язку, а без пояснення визнав доказ (роздруківка веб-сторінки) неналежним.

Натомість в іншій справі скріншот веб-сторінки був прийнятий судом як доказ і його оцінювання було проведено судом з урахуванням інших доказів, які подано у матеріалах справи. Зокрема, у справі за позовом ТзОВ «Пересвет Соль» до ПАТ «Перший Український Міжнародний Банк» про стягнення 246 950,00 грн, які були помилково списані відповідачем з рахунку позивача, суд врахував, що клієнт зайшов у платіжну систему «клієнт – Інтернет-банк» і надіслав платіжне доручення для виконання банком. Такі дії позивача були підтверджені також і скріншотами з екрана комп'ютера. З них вбачається, що клієнт (позивач) зайшов у систему з ключем «х...», потім створив, підписав і відправив платіжний документ цим ключем, а банк прийняв документ до виконання [10].

Вважаємо, що суд прийняв правильне рішення з урахуванням усіх доказів, які були в матеріалах справи, та належно оцінив як доказ скріншот веб-сторінки.

Переконані, що для встановлення достовірності інформації, яка міститься на роздруківці веб-сторінки, суд може самостійно (за потреби можна скористатися допомогою спеціаліста) оглянути зміст певної веб-сторінки, дослідити інформацію, яка на ній міститься. Фактично йдеться про звірку інформації, яка міститься на веб-сторінці (так званий «оригінал» джерела цифрової інформації), та на її роздруківці, що представлена суду стороною процесу. Суд при розгляді будь-якого спору не позбавлений права за власною ініціативою чи на вимогу протилежної сторони оглянути оригінал документа (який подано як письмовий доказ у формі копії цього документа). Це вбачається з аналізу змісту ст. 36 ГПК України та ст. 64 ЦПК України. Така ж ситуація має місце і при поданні роздруківок веб-сторінок як доказу. Суд не позбавлений можливості самостійно оглянути відповідний веб-сайт, який містить у собі цю веб-сторінку. При чому такий огляд можна провести як звичайну звірку «оригіналу» з «копією», яка подана стороною, або в порядку ст. 81-1 ГПК України (огляд і дослідження письмових доказів).

Інколи відповідач (інша особа, в розпорядженні якої є веб-сайт) на момент розгляду справи судом може зняти інформацію, яка міститься на певній веб-

сторінці і є предметом спору. У такому разі можливим є застосування так званих веб-архівів – це веб-сайти, які містять інформацію про інформаційну наповненість певного веб-сайту на певну дату, наприклад, <https://archive.org/web/>. Суди зазвичай критично ставляться до такої збірки інформації, бо вважають неперевіраним джерело сайту веб-архіву. Хоча трапляється і позитивна судова практика щодо оцінювання письмових доказів, які містять інформацію з певних веб-сайтів.

Зокрема, у справі за позовом Особа_1 до Особа_2 про визнання об'єкта незавершеного будівництва спільною сумісною власністю подружжя та його поділ судом було перевірено надані позивачкою копії аерофотознімків земельної ділянки з комп'ютерної програми Google Earth, яка є безкоштовна, вільно-завантажувана. Суд встановив, що ця програма компанії Google відображає віртуальний глобус, і у межах цього проекту в мережу Інтернет було викладено аерофотознімки та сателітні знімки більшої частини Землі. Дані в зазначеній програмі містяться з 2005 року [14].

Суд самостійно перевірів наданий позивачем доказ – роздруковку веб-сторінки шляхом огляду веб-сайту з допомогою комп'ютерної програми Google Earth. Судом було зроблено висновок, що з наданих позивачем аерофотознімків вбачається, що станом на 2005–2006 роки за вказаною адресою було відображене тільки цокольне приміщення, а лише з 2011 року – відображений накритий житловий будинок. Оцінивши усі докази, у тому числі роздруковку з веб-сайту, суд задовольнив позовні вимоги та визнав об'єкт незавершеного будівництва житлового будинку без урахування цокольного приміщення спільною сумісною власністю подружжя.

В іншій судовій справі за позовом Особи_1 до фізичної особи-підприємця Особи_2 про розірвання договору підряду на будівництво, стягнення суми вартості невиконаних робіт суд першої інстанції позов задовольнив. Водночас апеляційний суд скасував це рішення, відмовивши в задоволенні позову [12]. Одним із доказів, який урахував апеляційний суд, стала роздруковка з веб-ресурсу «Google Maps», з якої зроблено висновок, що відповідач таки збудував дерев'яну будівлю, яка за ознаками повністю відповідає плану фасадів, що є додатком до договору підряду на будівництво, укладеного між сторонами. Тому відповідач, як підрядник, повністю виконав свої обов'язки за договором. Отже, суд використав як доказ інформацію з мережі Інтернет.

У п. 46 Постанови Пленуму ВГС України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності» вказано, якщо роздруковки з веб-сайту видані або засвідчені закладом або спеціально уповноваженою особою в межах їх компетенції за встановленою формою і скріплені офіційною печаткою на території однієї з держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав, то згідно зі статтею 6 Угоди про порядок вирішення спорів, пов'язаних із веденням господарської діяльності, від 20 березня 1992 року вони мають на території України доказову силу офіційних документів.

Уважаємо таку позицію спірною, оскільки вона фактично позбавляє сторони судового процесу можливості в якості доказу подавати роздруковки з Інтернет-сайтів. Практичне застосування вказаного роз'яснення полягає лише в можливості подання в якості доказу роздруковки з веб-сайту, що засвідчена нотаріусом Російської Федерації (оскільки тільки законодавство РФ передбачає спеціальний порядок такого засвідчення з описом веб-сайту, веб-сторінки тощо). Про некоректність роз'яснення ВГС України свідчить і те, що окремі організації надають послуги щодо фіксування змісту веб-сторінок для подання їх до суду в якості доказу. Такою організацією є державне підприємство «Інтелзахист», однією з основних функцій якого є фіксація веб-сторінки (screenshot) [18]. Таку ж послугу –

опис веб-сторінки (фіксація змісту веб-сторінки на певну дату) може надати і адвокат або нотаріус.

У літературі вказують на кілька способів подання роздруківки веб-сторінки як доказу в суді [4, с. 154]. Зокрема, серед них:

1) **звичайна роздруківка веб-сторінки**. Ризик полягає у тому, що на сучасному етапі розвитку інформаційних технологій є можливість внесення зміни до змісту тієї чи іншої сторінки. Саме тому надання роздруківки веб-сторінки у якості доказу може вважатися судом недопустимим. Окрім того, в науковій літературі вказують на те, що додатково фіксація контенту (змісту веб-сторінки) може здійснюватися шляхом його збереження на відповідних носіях (CD, DVD, магнітні диски, тощо), яке доповнює саму роздруківку з веб-сайту [2; 7].

2) **нотаріальне посвідчення роздруківок веб-сторінок у мережі Інтернет**. Коментарі юристів з цього приводу неоднозначні. Вважаємо, що нотаріус може вчинити таку дію з огляду на таке. Відповідно до п. 10 та п. 16 ч. 1 ст. 34 Закону України «Про нотаріат» нотаріуси вчиняють такі нотаріальні дії: засвідчують достовірність копій (фотокопій) документів і виписок з них; посвідчують час пред'явлення документів. З урахуванням позиції ВГС України, про яку йшлося вище, веб-сторінка є електронним документом, а отже, нотаріус може засвідчити достовірність копії оригіналу, який міститься на певному веб-сайті. При підготовці до засвідчення достовірності копій документів і виписок з них нотаріус зобов'язаний особисто звірити з оригіналом документа копію чи виписку з документа, достовірність яких він засвідчує. Для вчинення такої дії нотаріус може оглянути веб-сторінку, яка слугує оригіналом. Окрім того, нотаріус може посвідчити час пред'явлення документа, а саме веб-сторінки для огляду.

3) **проведення огляду доказів судом з фіксуванням або без фіксування результату такого огляду в протоколі судового засідання**.

4) **надання суду висновку експерта**, атестованого за спеціальністю «Дослідження телекомунікаційних систем (обладнання) та засобів». Одним із видів експертиз є телекомунікаційна, тобто експертиза телекомунікаційних систем та засобів. Об'єктом такої експертизи є телекомунікаційні системи, засоби, мережі і їх складові частини та інформація, що ними передається, приймається та обробляється. Одним із завдань експертизи є встановлення фактів та способів передачі (отримання) інформації в телекомунікаційних системах та встановлення фактів і способів доступу до систем, ресурсів та інформації у сфері телекомунікацій. Відповідно експерт може дати відповідь на питання: чи мало місце використання ресурсів та інформації в телекомунікаційній системі та в який спосіб; чи мав місце факт передачі (отримання) інформації в телекомунікаційній системі та в який спосіб.

Як слушно вказав Ю. Охромеев у разі проведення експертного дослідження у сфері телекомунікацій проводять такі дії: 1) перевірка доменного імені (зокрема, експерт встановлює, чи існує веб-сайт із відповідним доменним іменем у мережі Інтернет на дату проведення дослідження та чи коректно відбувається з'єднання з ним); 2) фіксація редиректа на інше доменне ім'я (якщо таке має місце); 3) фіксація даних, отриманих за допомогою сервісу Whois (експерт встановлює дані про дату реєстрації доменного імені, дату внесення останніх змін, про адміністратора домену і т. д.); 4) визначення IP-адреси, якій відповідає доменне ім'я; 5) фіксація даних про компанію, що надає послуги хостингу для цього доменного імені; 6) перевірка коректності відображення вмісту веб-сайту; 7) відображення головної сторінки та переходи на сторінки, на яких розміщені об'єкти інтелектуальної власності чи інформація, що мають значення для дослідження, та їх фіксація;

8) фіксація аудіо, відео або текстових файлів, розміщених на веб-сайті, що мають значення для дослідження (такого роду праці вкрай актуальні при порушенні авторських прав у мережі Інтернет) або фіксація всього веб-сайту, якщо це необхідно [9].

Таке експертне дослідження детально відображає веб-сторінку та її технічні параметри. Водночас у судовій практиці такий вид доказів лише зараз починає здобувати визнання. З часом значення таких висновків експертизи зростатиме з огляду на численні порушення прав, у тому числі прав інтелектуальної власності, в мережі Інтернет (з використанням веб-сайтів).

5) *акт огляду веб-сайту з додатком фотографії сайту, який провів адвокат*. Адвокат, відповідно до положень законодавства про адвокатуру, може збирати відомості про факти, які можуть бути використані як докази на підставі закону. Вказані відомості оформляють як акт або протокол, у якому зафіксовано: час складення, сайт, адресу, назва матеріалу, із залученою (роздрукованою) веб-сторінкою та свідками, які засвідчать час, коли фотографії зроблено та місце фотографування. В англо-саксонській системі права така дія має назву аффідавіт (письмова заява, показання, яке дає особа під присягою і яке посвідчує відповідна посадова особа).

Якщо веб-сторінка містить у собі інформацію, яка порушує права інтелектуальної власності, то як засіб доказування може бути використаний відео-, аудіозапис процесу дослідження такого сайту будь-якою заінтересованою особою. На це наголошує ВГС України у п. 46 Постанови Пленуму «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Такий запис, зроблений на електронному чи іншому носії (жорсткому диску комп'ютера, дискеті, диску для лазерних систем зчитування, іншому носії інформації), подають до суду зі зазначенням того, коли, ким і за яких умов цей запис зроблено і може бути речовим доказом у справі.

Зважаючи на те, що аудіо-, відеозапис процесу дослідження веб-сайту може робити будь-яка заінтересована особа, відкритим є питання, хто є такою заінтересованою особою. Вважаємо, що такі дії може вчинити як сторона у справі, так і вказані вище особи (нотаріус, адвокат, експерт, спеціаліст, інша організація) у разі звернення до них. Водночас вказане роз'яснення потребує уточнення, оскільки «відео- або аудіозапис процесу дослідження веб-сайту» потребує бодай певного алгоритму (порядку) вчинення такої дії. Також не до кінця зрозумілим є доказова сила аудіозапису, оскільки немає візуального зображення веб-сторінки, яку досліджують.

Якщо веб-сторінка містить інформацію про порушення прав інтелектуальної власності, письмовими доказами можуть бути також довідки, отримані від провайдерів і мережевих пошукових служб. Однак ВГС України не конкретизує ні форму, ні зміст такої довідки. Зважаючи на те, що провайдер/оператор телекомунікаційних послуг надає користувачам лише можливість доступу до мережі Інтернет, незрозуміло, яку довідку він може надати щодо змісту веб-сторінки.

Як вказують у науковій літературі, у такій довідці може міститися інформація щодо дій користувачів з приводу розміщення інформації, однак зміст такої інформації може відрізнятися залежно від налаштувань хостингу. Окрім цього, якщо провайдер перебуває в іншій юрисдикції, отримання такої довідки доволі ускладнене [7].

Також незрозуміло, про якого провайдера йдеться – надавача послуги щодо доступу до мережі Інтернет, хостинг-провайдера, контент-провайдера тощо. З урахуванням вищеподаного, доцільно погодитися з думкою патентного повіреного І. В. Черкашина про необхідність внесення змін до законодавства України щодо

використання веб-сторінок у якості доказів (запровадження поняття електронних засобів доказування зі залученням носіїв в електронній формі, котрі неможливо дослідити без використання технічних та програмних засобів; визначення правового режиму електронних доказів; визначення поняття електронного документа у судовому процесі як доказу, що зафіксований на електронному носії, як засобу доказування з погляду його належності та допустимості) [17].

Варто розмежовувати власника веб-сайту та власника веб-сторінки, які можуть як збігатися, так і не збігатися. Окрім того, у цих відносинах може брати участь особа, яка розмістила контент. Власник веб-сайту не є власником веб-сторінки, якщо останній володіє обліковим записом, що дає йому змогу самостійно, незалежно від власника веб-сайту, розміщувати інформацію на веб-сторінці та управляти нею. Допустимість такого засобу доказування, як роздруківка веб-сторінки треба визначати з урахуванням обставин конкретної справи, у сукупності з іншими доказами. Для встановлення достовірності інформації, яка міститься на роздруківці веб-сторінки, суд може самостійно (за потреби можна скористатися допомогою спеціаліста) оглянути зміст певної веб-сторінки, дослідити інформацію, яка на ній міститься; фактично йдеться про звірку інформації, що міститься на веб-сторінці (так званий «оригінал» джерела цифрової інформації), та на її роздруківці, яку представила суду сторона процесу.

Список використаних джерел

1. Атаманова Ю. Є. Захист прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет: світовий досвід та вітчизняні перспективи // *Право та інновації*. 2014. № 3. С. 7.
2. Галабала М. Фіксація доказів, що підтверджують порушення прав інтелектуальної власності в мережі Internet // *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2009. № 5. С. 39–43.
3. Гура В. С. Цивільно-правова охорона Інтернет-сайту: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2006. 20 с.
4. Державне підприємство «Інтелзахист». Офіційний веб-сайт. URL.: http://sips.gov.ua/ua/dpi/intel_golov.html
5. Еннан Р. Є. Правове регулювання відносин у мережі Інтернет // *ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції*. – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 172. URL: http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/news/2016/3900/attachments/maket_it_konfer.pdf
6. Еннан Р. Є., Кулініч О. О., Мазуренко С. В., Менсо І. В., Романадзе Л. Д. *Право інтелектуальної власності: навчальний посібник*. Київ: Алерта, 2016. 492 с.
7. Зеров К. О. Фіксація змісту веб-сторінки в мережі Інтернет як елемент здійснення права на захист авторських прав на твори, розміщені в мережі Інтернет // *Журнал «Адвокат»*. 2015. № 2. С. 17–22. URL: <http://iadvocate.com.ua/fiksatsiya-zmistu-veb-storinky-v-merezhi-internet-yak-element-zdijsnennya-prava-na-zahyst-avtorskyh-prav-na-tvory-shho-rozmishheni-v-merezhi-internet/>;
8. *ІТ-право: теорія і практика* / за ред. Є. О. Харитоновна, О. І. Харитонової. Одеса: Фенікс, 2017. 472 с.
9. Охромєєв Ю. Висновок експерта як один з доказів в мережі Інтернет // *Юридичний журнал*. 2015. № 2 (152). С. 65–66. URL: [http://lib.pu.if.ua/files/el-periodic/%E2%84%962-\(152\)_2015_lite.pdf](http://lib.pu.if.ua/files/el-periodic/%E2%84%962-(152)_2015_lite.pdf)
10. Постанова Вищого господарського суду України від 12.10.2016 у справі № 905/1246/15. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/62024424>
11. Постанова Рівненського апеляційного господарського суду від 30.01.2017 у справі № 918/216/16. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/64504844>

12. Рішення Апеляційного суду Київської області від 22.03.2016 у справі № 372/3216/15-ц. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/56683262>
13. Рішення Апеляційного суду Херсонської області від 29.11.2016 у справі № 661/2187/16-ц. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/63099830>
14. Рішення Калуського міськрайонного суду Івано-Франківської області від 13.04.2016 у справі № 345/4159/13-ц. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/57211030>
15. Рішення Октябрського районного суду м. Полтави від 10.03.2016 у справі 554/13174/15-ц. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/56557343>
16. Рішення Солом'янського районного суду м. Києва від 18.02.2015 у справі № 2-7093/14. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/43655272>
17. Черкашин І. В. Проблеми юридичного факту в Інтернеті в контексті права інтелектуальної власності. Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). Львів: Юрид. ф-т Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2016. – С. 154. URL: <http://law.lnu.edu.ua/news/anons-konferentsiya-aktualni-problemy-intelektualnoho-prava-23-09-2016>
18. Яворська Л. С., Тарасенко Л. Л., Мартин В. М., Самагальська Ю. Я. та ін. ІТ ПРАВО / за заг. ред. Яворської О. С. Львів: Видавництво «Левада», 2017. 470 с.
19. Submit a copyright take down notice. URL: <https://support.google.com/youtube/answer/2807622>

References

1. Atamanova, Yu.Ye. (2014). Zakhyst prav intelektual'noi vlasnosti u merezhi Internet: svitoviy dosvid ta vitchyzniani perspektvyu. *Pravo ta innovatsii*, 3, 7.
2. Halabala, M. (2009). Fiksatsiia dokaziv, scho pidtverdzhuiut' porushennia prav intelektual'noi vlasnosti v merezhi Internet. *Teoriia i praktyka intelektual'noi vlasnosti*, 5, 39–43.
3. Hura, V. S. (2006). Tsyvil'no-pravova okhorona Internet-sajtu. *Dissertation Abstract*. Kyiv.
4. *Derzhavne pidpriemstvo «Intelzakhyst»*. Ofitsijnyj veb-sajt. Retrieved from http://sips.gov.ua/ua/dpi/intel_golov.html
5. Ennan, R. Ye. (2016). Pravove rehuliuвання vidnosyn u merezhi Internet. *IT pravo: problemy i perspektvyu rozvytku v Ukraini: zbirnyk materialiv naukovo-praktychnoi konferentsii*. L'viv: NU «L'vivs'ka politehnika», 172, Retrieved from http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/news/2016/3900/attachments/maket_it_konfer.pdf
6. Ennan, R. Ye., Kulynich, O. O., Mazurenko, S. V., Menso, I. V., Romanadze, L. D. (2016). *Pravo intelektual'noi vlasnosti: navchal'nyj posibnyk*. Kyiv: Alerta.
7. Zerov, K. O. (2015). Fiksatsiia zmistu veb-storinky v merezhi Internet yak element zdijsnennia prava na zakhyst avtors'kykh prav na tvory, rozmischeni v merezhi Internet. *Zhurnal «Advokat»*, 2, 17–22. Retrieved from <http://iadvocate.com.ua/fiksatsiya-zmistu-veb-storinky-v-merezhi-internet-yak-element-zdijsnennya-prava-na-zahyst-avtorskykh-prav-na-tvory-shho-rozmishheni-v-merezhi-internet/>.
8. *IT-pravo: teoriia i praktyka*. (2017). Red. Ye. O. Kharytonova, O. I. Kharytonovi. Odesa: Feniks.
9. Okhromieiev, Yu. (2015). Vysnovok eksperta yak odyn z dokaziv v merezhi Internet. *Yurydychnyj zhurnal*, 2 (152), 65–66. Retrieved from [http://lib.pu.if.ua/files/el-periodic/%E2%84%962\(152\)_2015_lite.pdf](http://lib.pu.if.ua/files/el-periodic/%E2%84%962(152)_2015_lite.pdf)
10. *Postanova Vyschoho hospodars'koho sudu Ukrainy* vid 12.10.2016 u справі № 905/1246/15, Retrieved from <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/62024424>
11. *Postanova Rivnens'koho apeliatsijnoho hospodars'koho sudu* vid 30.01.2017 u справі № 918/216/16, Retrieved from <http://reyestr.court.gov.ua/Review/64504844>
12. *Rishennia Apeliatsijnoho sudu Khersons'koi oblasti* vid 29.11.2016 u справі № 661/2187/16-ts, Retrieved from <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/63099830>

13. *Rishennia Apeliatsijnoho sudu Kyivs'koi oblasti* vid 22.03.2016 u spravi № 372/3216/15-ts, Retrieved from <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/56683262>
14. *Rishennia Kalus'koho mis'krajonnoho sudu Ivano-Frankivs'koi oblasti* vid 13.04.2016 u spravi № 345/4159/13-ts, Retrieved from <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/57211030>
15. *Rishennia Oktiabrs'koho rajonnoho sudu m. Poltavu* vid 10.03.2016 u spravi 554/13174/15-ts, Retrieved from <http://reyestr.court.gov.ua/Review/56557343>
16. *Rishennia Solomians'koho rajonnoho sudu m. Kyieva* vid 18.02.2015 u spravi № 2-7093/14, Retrieved from <http://reyestr.court.gov.ua/Review/43655272>
17. Cherkashyn, I. V. (2016). Problemy iurydychnoho faktu v Interneti v konteksti prava intelektual'noi vlasnosti. *Aktual'ni problemy intelektual'noho prava: materialy pershoi vseukrains'koi naukovo-praktychnoi konferentsii (L'viv, 23 veresnia 2016 r.)*, 154, Retrieved from <http://law.-lnu.edu.ua/news/anons-konferentsiya-aktualni-problemy-intelektualnoho-prava-23-09-2016>
18. Yavors'ka, L. S., Tarasenko, L. L., Martyn, V. M., Samahal's'ka, Yu. Ya. ta in. (2017). *IT PRAVO*. L'viv: Vydavnytstvo «Levada».
19. *Submit a copyright take down notice*, Retrieved from <https://support.google.com/youtube/-answer/2807622>

*Стаття: надійшла до редакції 29.09.2017
прийнята до друку 24.10.2017*

LEGAL MODE OF THE WEB-PAGE

L. Tarasenko

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., 79000, Lviv, Ukraine,
e-mail: tarasenkoleo@gmail.com*

The article examines issues of the legal mode of the web page. The analysis of legal regulation of these relations was done. There were analyzed the Terms of Use of Accounts on Individual Websites and relevant legal practice, which used web pages as evidence in a civil or commercial process.

The author has found that the Internet site as an object of intellectual property is a complex phenomenon, which contains elements of different legal institutes of intellectual property rights.

The author has determined that the website consists of web pages, and the owner of the website (the registrant) does not always own the web page. It is concluded that the possession of an account, which permits, independently of the owner of a website, to place information on the web page and manage it singly, gives rise to this person's respective rights and obligations.

It has been established that a web page can be an evidence in the court procedure. A printout of a web page can be filed in court in the following ways: simple printout of a web page; notarized copy of the web page; conducting a review of the evidence by the court with fixation or without fixing the results of such review in the protocols of the court session; providing the court with an expert opinion, which established whether the use of resources and information in the telecommunication system and in what way, whether there was a fact of transferring (receiving) information in the telecommunication system and in what way; an act of reviewing a website with an attachment of site photographs made by a lawyer or patent attorney.

It has been proven that fixing content (web page content) can be done by storing it on appropriate media (CDs, DVDs, magnetic disks, etc.), which complements the printout itself from the website. It is substantiated that in order to establish the reliability of the information

contained on the printout of a web page, the court can independently (if necessary, use the help of a specialist) to inspect the content of a particular web page, to investigate the information contained therein.

It has been established that in accordance with the provisions of the law on the bar, the lawyer can collect information about facts that can be used as evidence under the law. The above information is issued as an act or protocol in which the time of making, the site, the address, the title of the material, the printed (printed) web page and the witnesses, which will indicate the time of making photos and the place of taking photographs, are recorded.

It is proved that if a web page contains information that violates intellectual property rights, a video or audio recording of the process of research of such a web site by any interested person can be used as a means of proof.

Keywords: Internet, website, court, web page, account.